

[Brosen.]

i Udvalget at blive enige om Lovforslaget. Det gjorde den socialdemokratiske Ordfører jo ogsaa i dette Tilfælde, og det har han ogsaa fuldstændig Ret i; det er ikke lykkedes i Udvalget at opnaa Enighed om Lovforslaget. Nu er Spørgsmaalet naturligvis, hvor Skylden ligger, naar der ikke er opnaaet Enighed, og vi for vort Vedkommende mener, at naar de Forslag, vi har stillet, og som vi samtidig har udtalt var fremsat som et Forhandlingsgrundlag, saa brutalt er blevet afvist, ja, saa har Regeringspartierne i Virkeligheden ikke ønsket at komme i Samarbejde med os.

Der er jo en principiel Forskel i Opfattelserne af det Spørgsmaal, der er Tale om her, mellem Regeringspartierne paa den ene Side og blandt andet det Parti, jeg repræsenterer, paa den anden Side. Regeringspartiernes Forslag om Hjælp til Landbruget gaar jo ud paa at dele Landbruget, jeg kan næsten sige i to akkurat lige store Dele, og saa siger man til den ene Halvdel: Jer bryder vi os i det hele taget ikke om, I kan passe jer selv, I har ikke tilstrækkelig Gæld, I har nemlig ikke en Gæld, der overstiger Ejendomsskylden. Men for saa vidt Gælden overstiger Ejendomsskylden, er det altsaa, Regeringspartierne vil hjælpe med dette Rentetilskud, som indeholdes i Regeringsforslagets Afsnit I. Det mener vi er en særdeles uheldig Form for Hjælp, og vi synes i det hele taget, det er meget uheldigt, at man paa den Maade deler Landbruget i to Halvdele. Vi derimod peger paa, at det, det kommer an paa, er at se hen til hele Erhvervet, ikke til den ene Halvdel alene. Saa kan der naturligvis være Tale om — hvad vi gentagende har udtalt, at vi skal være villige til velvilligt at overveje —, efter at man har bragt Støtte til hele Erhvervet, at yde en individuel Hjælp til en hel Del, men det bliver naturligvis langt, langt færre, end der er Tale om efter Regeringens Forslag, de 110 000. Det er i Virkeligheden fuldkommen famøst, at Regeringen nu kommer og vil mene, at 110 000 af Landmændene skal have et direkte Tilskud til at betale en Del af deres Renter. Jeg ved ikke, hvor vi saa i det hele taget er henne, og som jeg sagde ved første Behandling, saa Følgen vel blive, at man ogsaa gaar med til Hjælp til de andre Erhverv, for skal man ind paa sligt, kan jeg ikke indse, at man kan holde sig til Landbruget alene. Saa er der oven i Købet det, at naar man nærmere undersøger — hvad jeg havde Lejlighed til, da Sagen var til første Behandling —, hvad det er for en Hjælp, man her

vil yde gennem Regeringens Forslag, saa bliver det til syvende og sidst for i alt Fald Tusinder inden for Rækken af de 110 000 Landmænd rene Bagateller. Jeg har haft Lejlighed til at fremsætte et Par Eksempler paa, hvorledes det vil virke, hvis Lovforslaget bliver gennemført. Det vilde jo blive et Tilskud af nogle faa Kroner til en hel Del og et lidt større Beløb, efterhaanden som man kom op i de større Ejendomsklasser, altsaa til saadanne Landejendomme, som havde et større Jordtilliggende og større Ejendomsskyld, og hvor Gælden var ret urimelig stor. Det vilde altsaa blive efter en stigende Skala, naturligvis, men for mange vilde det blive rene Bagateller, der her kunde blive Tale om. Nu skal jeg ikke vidtløftigt uddybe denne Opfattelse, men jeg har dog Lyst til at nævne et Par Ting, for at man yderligere kan blive klar over, hvad Regeringsforslaget i den Henseende indeholder.

Jeg tager først en Ejendom med Panteværdi 20 000 Kr. — Panteværdien er jo Ejendomsskyld plus Besætning og Inventar —, med en Ejendomsskyld paa 17 000 Kr. og en Gæld midt imellem Ejendomsskyld og Panteværdi, 18 500 Kr. — og det er ikke nogen ringe Gæld, det kan vi antagelig være enige om. Det, der altsaa skal ydes efter Regeringsforslaget som Tilskud, er 45 Kr. aarlig i 2 Aar. Hvis Ejeren er i Vanskeligheder, tror jeg, at i alt Fald Folk uden for denne Sal ret hurtigt vil komme til Klarhed over, at det kan ikke bringe ham ud af Vanskelighederne, at han faar 45 Kr. aarlig i 2 Aar. Og tager vi en større Ejendom, paa 30 Tdr. Land, med en Panteværdi af 30 000 Kr. og Ejendomsskyld 25 500 Kr. og en Gæld omtrent lige midt imellem, paa 28 500 Kr., saa skal der ydes Vedkommende et Rentetilskud i 2 Aar paa 90 Kr. aarlig. Jeg synes, det kan have sin Betydning, naar man overvejer hele dette Spørgsmaal, at se, hvorledes det vil komme til at virke ude i det praktiske Liv, for saa vidt Forslaget bliver gennemført. Som jeg sagde ved første Behandling, er det klart, at naar vi kommer op paa de store Ejendomme med meget stor Gæld, bliver det et mere betragteligt Beløb, vedkommende kan opnaa som Tilskud til at betale sine Renter med. Hvis vi f. Eks. tager en Ejendom med Panteværdi 200 000 Kr., Ejendomsskyld 170 000 Kr. og Gæld midt imellem, 185 000 Kr., saa kan der ydes et Tilskud paa 450 Kr. Man vil se, at det er en stigende Skala, efterhaanden som Gælden og Ejendommen vokser. Og der er det vi henviser til, at i Stedet for